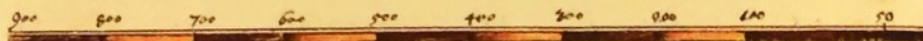
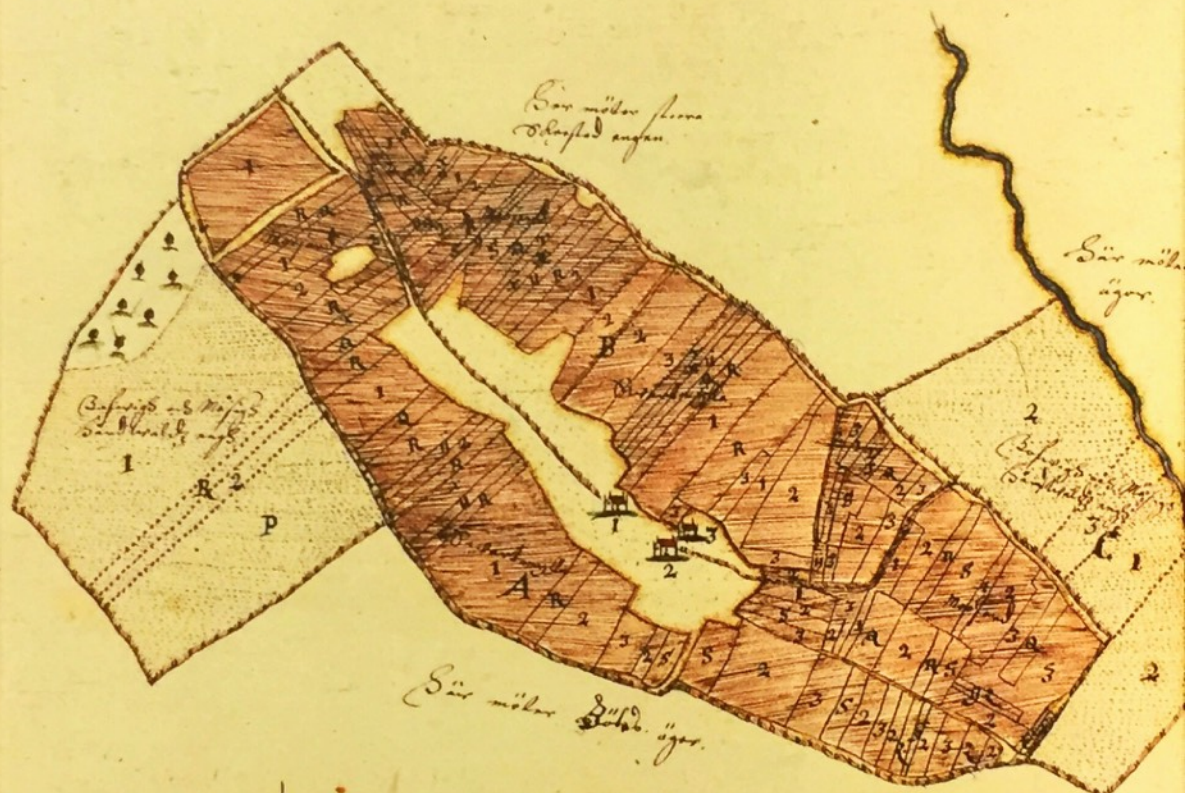


SLÄKTFORSKARNAS ÅRSBOK 2006



Scala aliarum

Innehåll

Elisabet Larsdotter i Harmånger.

Om flertalet kvinnor som levde i 1600-talets Sverige vet vi inte mycket. Men prästdottern Elisabet Larsdotter kan vi komma mycket nära. Anledningen: Hon hade fött barn i lönndom.

Av *Lars Nylander*, Harmånger 9

En Schartau i Billingsfors.

Skånskan Johanna Maria Schartau blev prästfru vid bruket i Billingsfors i Dalsland. När hon och maken dog unga och efterlämnade fem barn, fick barnens faddrar träda in och ta sitt ansvar.

Av *Berit Fjellman*, Bengtsfors 25

Biologisk mor eller styvmor. Fallet Maria Fiorin och Sara Dryandra.

Kontraktsprosten Magnus Fiorin i Tolg i Småland avled 1712 och efterlämnade flera barn i två giften. Men att reda ut i vilket gifte dottern Maria var född visade sig vara en spännande utmaning.

Av *Göran Sparrlöf*, Vadstena 33

Det läste jag i tidningen!

Äldre dagstidningar är en underskattad källa för släktforskaren. Det gäller också för den som söker emigranter. Här får vi exempel på vilken guldgruva svenskamerikanska tidningar kan vara.

Av *Elisabeth Thorsell*, Järfälla 45

Den rätta platsen för Linköpings blodbad.

Den 20 mars år 1600 avrättades fyra riksråd och en hög officer i »Linköping blodbad». Men var i staden avrättningarna skedde är omdiskuterat. Här framläggs nya rön – som kanske slutgiltigt löser gåtan.

Av *Dag M. Hermfelt*, Stockholm 63

Gud till ära och hemstaden till åminnelse.

Volrath Tham var en framgångsrik köpman i 1600-talets Göteborg, född i staden Landsberg i Sachsen. Sin barndoms kyrka hjälpte han på äldre dagar genom flera frikostiga donationer

Av Jan-Åke Holmbring, Linköping 99

Gårdveda sockens sexmän 1664–67, deras släkter och gårdar.

Att reda ut bondesläkter före kyrkböckernas tid är tidsödande och svårt, ibland omöjligt. Här presenteras en grundlig och framgångsrik forskning rörande flera bondesläkter i småländska Gårdveda.

Av Stig Östenson, Växjö 107

Amiralitetsrådet Hans Clercks anteckningar.

I en gammal bok – en världshistoria från 1600-talet – som hittades i ett antikvariat, fanns något verkligt spännande: Personliga anteckningar om familj och karriär, gjorda av en av stormaktstidens militärer.

Av Claes Virestedt, Snavlunda 163

Släkt- och äktenskapsband inom prästeståndet 1642–1686.

Riksdagarna på 1600-talet var inte bara en politisk arena där viktiga beslut fattades, utan också en social plattform där makt kunde byggas, inte minst genom olika släktskapsband.

Av Cecilia Ihse, Stockholm 173

Slakten Paulin från Markaryd.

Det finns flera släkter med namnet Paulin. Den här leder sitt ursprung tillbaka till kyrkoherden i Markaryd, Paulus Erics, död 1634. Här presenteras släktens äldre led.

Av Sven Wallerstedt & Alan Dufberg 197

Slakten Pagrotsky i Polen, Sverige och USA.

Bland de första judarna som bosatte sig i Karlstad fanns tre bröder Pagrotsky, ditflyttade i slutet av 1860-talet. Numera är namnet välkänt i Sverige tack vare deras släkting, statsrådet Leif Pagrotsky.

Av Carl Henrik Carlsson, Uppsala 229

Ätten Hillebard.

Adliga ätten Hillebard har en trasslig genealogi, som varit svår att bringa reda i. Här presenteras nya rön om hur släktens medlemmar hänger samman.

Av Pontus Möller, Solna 241

Vem var 'fru Catherine Magnusdotter' 1386?

Fru Catherine Magnusdotter tilldömdes 1386 en laxfors i Torneå socken i Norrbotten. Men vem var kvinnan som blev ägare till detta laxfiske? Och vilken bindning hade hon till Norrbotten?

Av *Hans Gillingstam*, Solna 253

Käringarna i gamla Vinsarp.

På 1430-talet fanns en motsträvig klosternovis, Nanne Kärling i Varnhem, som inte alls gillade klosterlivet och till slut frigavs. Här får vi veta mer om hans släkt, den västgötska frälseätten Kärling.

Av *Kaj Janzon*, Stockholm 257

Märta Cajsa, Per och Jonas. Ett triangeldrama i 1800-talets Jämtland.

Bondhustrun Märta Cajsa Olofsdotter i Ragunda var inte den underdåniga kvinna som historien lär oss att hon borde ha varit. För henne slutade det i tragedi, dömd till tio års allmänt arbete på fästning.

Av *Bernhard Granholm*, Grums 269

Släkten Mörk på Åland.

Adolf Mörk var en av Karl XII:s många militärer som blev utan tjänst efter freden i Nystad 1721. Han fick börja ett nytt liv: som länsman och senare postiljon i Sunds socken på Åland.

Av *Håkan Skogsjö*, Mariehamn 297

Efterskörd & Kommentarer.

Bo Lindwall: Hund-Fias härstamning (2005) 315

Pontus Möller: Några anteckningar om Elias

Sehlstedts släkt (2003) 342

Pontus Möller: Malmösläkten Ekebergh (2005) 343

Hans Gillingstam: Om kungliga antavlor... (2005) 345

Sveriges Släktforskarförbund.

Redogörelse för år 2005 347

Presentation av författarna. 361